

Position paper Holland Quaestor voor de Commissie doorstroomvennootschappen

30 april 2021

Position paper Holland Quaestor voor de Commissie doorstroomvennootschappen

Indien delen uit deze position paper gebruikt zouden gaan worden in het eindrapport van de Commissie, zouden wij daar inzage in en overleg over willen hebben.

A. Inleiding

Het secretariaat van de Commissie doorstroomvennootschappen heeft Holland Quaestor verzocht een position paper op te stellen ten behoeve van een rondetafelgesprek op 4 mei 2021. De Commissie hanteert een drietal invalshoeken:

- fiscaal
- niet fiscaal
- witwassen

Trustkantoren zijn ingedeeld bij de invalshoek “niet fiscaal”. Op die invalshoek is deze position paper gericht. Wat niet wegneemt dat waar relevant enkele opmerkingen over fiscaliteit zijn opgenomen.

Bij de indeling van deze position paper zijn de hoofdvragen/onderwerpen uit de infosheet van de Commissie voor het rondetafelgesprek gevolgd (§ C). Daaraan voorafgaat een beknopte inleiding (§ B) over de aard, betekenis, activiteiten van trustkantoren en de regelgeving respectievelijk toezicht daarop. Als context is dat van groot belang voor een goed begrip. De materie is complex en veelvormig, daarom zijn in de bijlage nadere uitwerkingen, onderbouwingen en details opgenomen.

Daar waar dat gewenst is kunnen aanvullingen en/of verdere detailleringen worden verzorgd.

B. Trustkantoren

Trustkantoren zijn dienstverleners, niet meer en niet minder. De verleende diensten bestaan uit het vervullen van de taak van bestuurder van een rechtspersoon en/of het ter beschikking stellen van een postadres aan een andere rechtspersoon in combinatie met het verlenen van één of meer hoofdzakelijk administratieve diensten (zie voor concrete voorbeelden de bijlage).

Trustkantoren vervullen een belangrijke rol als een van de poortwachters van het Nederlandse financiële stelsel, ter voorkoming van witwassen, belastingontduiking en (inter)nationale sanctiemaatregelen. Zij hebben zich te houden aan de strenge Wet toezicht trustkantoren (WTT 2018) en onder andere de regels van DNB inzake fiscale integriteit en maatschappelijke betamelijkheid.

Naast de poortwachtersfunctie is sprake van een duidelijke toegevoegde waarde voor Nederland, zowel financieel als qua (hoogwaardige) werkgelegenheid. Nederland vervult een belangrijke rol als investeringshub in de internationale economie.

Alle activiteiten die door trustkantoren als deskundige en efficiënte dienstverleners worden verricht, kunnen ook zonder hun tussenkomst worden uitgevoerd door de belanghebbende partijen zelf, zij het onder een aanzienlijk minder streng regime van regulering en toezicht. Voor de leden van Holland Quaestor komen daar nog diverse verplichtingen bij, waarvan de naleving jaarlijks wordt getoetst door een extern samengestelde commissie.

Belangrijkste redenen voor uitbesteding aan trustkantoren zijn kennis (zekerheid te voldoen aan steeds complexere regelgeving in Nederland) en efficiëntie door schaalgrootte (inzet van kennis en infrastructuur voor meer cliënten).

Als gevolg van (inter)nationale maatregelen en scherper toezicht is sprake van een forse afname van de typen doorstroomvennootschappen die ter discussie staan: fiscale overwegingen zijn sterk afgenomen. Dat zal echter pas in de komende jaren in de monitoring van de cijfers zichtbaar worden.

C. Hoofdvragen/onderwerpen rondetafelgesprek

Opmerking vooraf: invulling van veel van de punten uit de opdracht aan de commissie hangt af van de invulling van het begrip “doorstroomvennootschappen”. De wijze waarop wij dit begrip hanteren in deze position paper is in de bijlage uitgebreid toegelicht, alsmede de aard van de definitie waar de Commissie naar op zoek is: betreft dat een definitie waarin “onwenselijkheid” ligt besloten of een neutralere omschrijving?

C.1 Vraagstelling: “Er is geen definitie van de term ‘doorstroomvennootschap’ zoals deze wordt gebruikt in het politieke en maatschappelijke debat.¹ Wat zou onder een doorstroomvennootschap moeten worden verstaan?”

Wij nemen aan dat het gaat om een bredere definitie dan die volgens de Wtt2018 (dat zijn doorstroomvennootschappen die onderdeel zijn van een trustkantoor, die overigens voor de leden van Holland Quaestor niet zijn toegestaan op grond van haar Tax integrity richtlijn).

Wij betwijfelen of het mogelijk is tot één werkbare, juridisch sluitende definitie te komen van “doorstroomvennootschap”, gezien de vele verschijningsvormen van entiteiten waar

¹ In deze context is de strekking veel breder bedoeld dan in Artikel 8c van Wet Vpb 1969, aldus de Commissie. En, naar wij aannemen, ook breder dan de definitie in de Wtt 2018.

gelden doorheen stromen, die overigens in menig geval geen discussie oproepen. Wellicht is een categorisering in verschillende structuren/verschijningsvormen mogelijk, waarvan, aan de hand van een te ontwikkelen set criteria, kan worden bepaald of al dan niet sprake is van een (on)wenselijke doorstroomvennootschap. Een aanpak die onder andere ook in de EU richtlijn ATAD/DAC 6 en in de Tax integrity richtlijn van Holland Quaestor is gehanteerd. Daarbij valt nog een onderscheid te maken tussen criteria die dienen als “rode vlag” (dat wil zeggen een signaal voor nader onderzoek), respectievelijk criteria aan de hand waarvan “onwenselijkheid” kan worden bepaald. In de bijlage zijn enkele voorbeelden van mogelijke criteria opgenomen.

Voor de verdere uitwerking van deze aanpak is nader onderzoek nodig naar de vormen van dienstverlening, de kenmerken daarvan en de mogelijke beoordelingscriteria.

C.2 Vraagstelling: “Welke juridische (niet-fiscale) aspecten (zoals het vennootschapsrecht en de investeringsbeschermingsovereenkomsten) maken Nederland specifiek aantrekkelijk voor de vestiging van ‘top holdings’ van beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde multinationals, van tussenhoudsters, en van financieringsmaatschappijen?”

“Nu de fiscale aantrekkelijkheid van Nederland voor doorstroomvennootschappen lijkt af te nemen, welke andere motieven zijn er voor buitenlandse multinationals om vennootschappen in Nederland op te richten?”

Het primaire doel van genoemde ondernemingen is van zakelijke aard, zoals het doen van investeringen, uitzetten van leningen en het houden van activa. Vervolgens is de vraag hoe dat zo efficiënt en betrouwbaar mogelijk te realiseren. Daarbij speelt de keuze voor Nederland een rol, met als belangrijkste redenen:

- de open, internationaal georiënteerde economie van Nederland;
- een sociaal, politiek en financieel stabiel land;
- solide en werkbare regelgeving, rechtsbescherming en rechtspraak;
- een stabiel en duidelijk belastingklimaat;
- een financiële infrastructuur van hoog niveau;

Investeringsverdragen zijn van groot belang ter bescherming van investeringen vanuit buitenlandse entiteiten via Nederland in het buitenland. Bijvoorbeeld ook pensioenfondsen, (publieke)investeringsbanken en NGO's maken hiervan gebruik.

C.3 Wat zijn de positieve en negatieve effecten van doorstroomvennootschappen met een juridisch motief, voor andere landen en voor Nederland zelf?

In dit verband zijn als positieve effecten in het bijzonder van belang:

- het voorkómen van witwassen en terrorismefinanciering;
- het signaleren van ongebruikelijke transacties (financieel, activa);
- het detecteren van de omzeiling van sanctiemaatregelen en belastingfraude;
- het identificeren van de uiteindelijke belanghebbende (UBO) van transacties.

Internationaal gezien vervullen doorstroomvennootschappen in investeringshubs (zoals Nederland) ook een positieve rol bij het Foreign Direct Investments. Minder ontwikkelde landen maken in dit verband telkens een afweging tussen enerzijds de buitenlandse investeringen en anderzijds het relatief laag houden van belastingen.

Voorkomen moet worden dat FDI's leiden tot excessieve winstafroming in landen waarin geïnvesteerd wordt. Toepassing van internationale fiscale maatstaven en regelgeving (OESO/BEPS, EU) kan dit voorkomen. Nu dit in Nederland verankerd is in wetgeving (o.a. Wtt 2018, DNB regels fiscale integriteit resp. maatschappelijke betamelijkheid, belastingregelgeving) en kwaliteitsafspraken (Holland Quaestor) zou Nederland daarin een grotere rol kunnen spelen.

Een negatief aspect is de verschuiving van activiteiten van trustkantoren naar zelfstandig opererende activiteiten, die onder (aanzienlijk) minder strenge regulering en toezicht vallen.

Wat de financieel-economische toegevoegde waarde betreft is op basis van openbare rapportages alleen informatie over bijzondere financiële instelling beschikbaar (BFI's. De trustsector verleent aan 1/3 daarvan diensten). Die laten kort samengevat het volgende zien: ca. € 3 mld. directe en indirecte toegevoegde waarde, ca. 8.000 -12.000 fte directe en indirecte werkgelegenheid. Echter lang niet alle vennootschappen waaraan de trustsector diensten verleent kwalificeren als BFI, zodat deze cijfers een flinke onderschatting zijn. De Nederlandse Bank beschikt over jaarlijkse omzetcijfers van de trustsector.

C.5 Uitgaande van het standpunt dat 'doorstroomvennootschappen' slecht zijn voor (het imago van) NL: welke maatregelen zou NL (nog) moeten nemen om het gebruik daarvan tegen te gaan?

Het standpunt onderschrijven wij niet in zijn algemeenheid; dat hangt sterk van de definitie van doorstroomvennootschappen. Verder wijzen wij er nogmaals op dat er al veel maatregelen getroffen zijn, waarvan de grote effecten de komende twee jaar zichtbaar worden (zie de verdere toelichting en uitwerking in punt C.2 van de bijlage).

Een verdere invoering en uitwerking van het OESO/BEPS project juicht Holland Quaestor toe (zoals bij herhaling publiekelijk is aangegeven vanaf de start daarvan). Hoe dan ook is een internationaal karakter van maatregelen noodzakelijk.

Specifiek voor Nederland is gedetailleerd onderzoek naar “doorstromers” absoluut noodzakelijk voor een dieper (ook gekwantificeerd) inzicht, gegeven het thans ontbreken daarvan en om te komen tot een specifieke, bruikbare definitie van doorstroomvennootschappen zoals in deze position paper voorgesteld.

Bijlage bij het position paper van Holland Quaestor voor de Commissie doorstroomvennootschappen

A. *Inleiding*

Bij de indeling van deze bijlage is dezelfde indeling aangehouden als in de position paper:
§ B: uitwerking van de aard, betekenis, activiteiten van trustkantoren en de regelgeving respectievelijk toezicht daarop.

§ C: uitwerking van de antwoorden op de hoofdvragen voor de ronde tafel bijeenkomst op 4 mei 2021.

In bijlagen bij deze bijlage zijn nadere uitwerkingen, voorbeelden, onderbouwingen en details opgenomen.

B. *Trustkantoren*

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens kort ingegaan op wat een trustkantoor is, de dienstverlening van trustkantoren, de regelgeving en het toezicht respectievelijk de maatschappelijke en financieel-economische rol.

B.1 *Wat is een trustkantoor?*

Trustkantoren zijn dienstverleners, niet meer en niet minder. Alle activiteiten die door trustkantoren als deskundige en efficiënte dienstverleners worden verricht kunnen ook zonder hun tussenkomst worden uitgevoerd door de belanghebbende partijen zelf (meer hierover in punt B.4).

Een trustkantoor is vergunningplichtig op grond van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt2018). Volgens de Wet is sprake van een trustkantoor indien - kort samengevat – de volgende trustdienst of -diensten worden verleend:

- het vervullen van de taak van bestuurder van een rechtspersoon;

en/of

- het ter beschikking stellen van een postadres aan een andere rechtspersoon in combinatie met het verlenen van één of meer hoofdzakelijk administratieve diensten (zie bijlage 1 voor een uitgebreidere toelichting).

Deze activiteiten krijgen gestalte in een doelvennootschap, in de Wtt 2018 simpelweg gedefinieerd als een rechtspersoon of vennootschap waaraan trustdiensten worden verleend.

B.2 *Maatschappelijke en financieel-economische rol*

Trustkantoren vervullen een belangrijke rol als een van de poortwachters van het Nederlandse financiële stelsel, ter voorkoming van witwassen, belastingontduiking en (inter)nationale sanctiemaatregelen.

Voor de leden van Holland Quaestor gelden ter zake diverse extra verplichtingen in de vorm van richtlijnen (waaronder een richtlijn ter voorkomingen van witwassen en agressieve belastingplanning), educatie en functie eisen. Daarop wordt jaarlijks getoetst door een extern samengestelde commissie. Voor meer informatie zie <https://hollandquaestor.nl/>.

Doelvennootschappen kennen qua inhoud vele verschillende functies, die een zinvolle rol vervullen in het bedrijfsmatige en financieel-economische verkeer, zowel nationaal als internationaal.

Ten slotte is sprake van een duidelijke toegevoegde waarde voor Nederland, zowel financieel als qua (hoogwaardige) werkgelegenheid.

In de punten C.1 t/m C3 is een en ander verder uitgewerkt.

B.3 Dienstverlening door trustkantoren

Trustkantoren leveren diensten gericht op het ontzorgen van ondernemingen in Nederland en beleggingsfondsen. In praktische zin zijn dat:

- het verlenen van administratieve ondersteuning (w.o. jaarrekeningen, belastingaangiften, boekhouding);
- het verlenen van compliance diensten (zorgen dat ondernemingen voldoen aan de regelgeving in Nederland);
- het ondersteunen van startups en buitenlandse ondernemingen die zich in Nederland willen vestigen, alsmede de doorgroei naar volledig operationele activiteiten;
- borging van de continuïteit en kwaliteit van de bezetting van functies in opdracht van cliënten.

In Bijlage 1 is een groot aantal concrete voorbeelden opgenomen van de dienstverlening om dat meer “tastbaar” te maken.

B.4 Regelgeving en toezicht

Naast de Wtt 2018 is de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft) van toepassing op circa 30.000 instellingen in Nederland, waaronder trustkantoren, banken, notarissen, belastingadviseurs, administratiekantoren en domicilieverleners.

Indien eenzelfde activiteit zonder tussenkomst van een trustkantoor wordt verricht, zullen daarbij instellingen zijn betrokken die onder de Wwft vallen, zoals notarissen, advocaten, belastingadviseurs en accountants. Een belangrijk verschil is dat de eisen aan cliënt acceptatie en –review respectievelijk transactiemonitoring in de Wtt 2018 strenger

zijn dan in de Wwft.

Daarenboven is de beschikbare toezichtcapaciteit voor Wwft instellingen naar onderbouwde schatting een factor 20 – 30 lager dan voor trustkantoren.

In dit verband wijzen wij ook op het onderzoek van SEO naar illegale trustdienstverlening in opdracht van het ministerie van financiën, dat inmiddels gereed is maar nog niet openbaar is gemaakt.

Het moge duidelijk zijn dat gelijke activiteiten indien door trustkantoren gefaciliteerd onder een aanzienlijk strenger regime vallen. Intussen veroorzaken de verscherping van de Wtt, het toezicht daarop, de exorbitant gestegen toezichtkosten die de trustkantoren moeten betalen en de verzwaarde substance vereisten voor dienstverleningslichamen³ juist een beweging naar minder gebruik van trustkantoren in Nederland, nog los van het “weglekeffect” naar het buitenland waar minder strenge regels en toezicht gelden. Daarbij komt ook nog dat het voor onder andere trustkantoren steeds moeilijker is geworden bankrekeningen voor hun eigen kantoor en voor cliënten te openen bij Nederlandse banken, terwijl dat nu juist extra comfort zou geven bij het toezicht op cliënten en geldstromen.

C. Hoofdvragen/onderwerpen rondetafelgesprek

Opmerking vooraf: invulling van veel van de punten uit de opdracht aan de commissie hangt af van de invulling van het begrip “doorstroomvennootschappen”. Dit brengt ook beperkingen met zich mee voor deze position paper.

Wij gebruiken de woorden “doorstroomvennootschappen” en “doorstromer(s)” als neutrale term in deze position paper (in punt C.1 hierna is dat verder toegelicht).

Overigens doet het ons genoegen dat de term “brievenbusmaatschappijen” als volstrekt ongedefinieerd begrip niet wordt gebruikt.

C.1 Vraagstelling: “Er is geen definitie van de term ‘doorstroomvennootschap’ zoals deze wordt gebruikt in het politieke en maatschappelijke debat.² Wat zou onder een doorstroomvennootschap moeten worden verstaan?”

In de Wtt 2018 is het begrip “doorstroomvennootschap” (iets vereenvoudigd weergegeven) als volgt gedefinieerd:

“Rechtspersoon of vennootschap die tot dezelfde groep behoort als degene die gebruik maakt van deze rechtspersoon of vennootschap voor het verlenen van een trustdienst.”

² In deze context is de strekking veel breder bedoeld dan in Artikel 8c van Wet Vpb 1969, aldus de Commissie. En, naar wij aannemen, ook breder dat de definitie in de Wtt 2018.

In begrijpelijk Nederlands: een onderdeel van een trustkantoor dat de functie van doorstroomvennootschap vervult voor een cliënt.

*Voor de leden van Holland Quaestor is een dergelijke doorstroomvennootschap niet toegestaan.*³

Er zijn echter ook doelvennootschappen die zijn opgericht in opdracht van een cliënt en waar gelden doorheen stromen. Die zijn dus géén onderdeel van een trustkantoor.

In Bijlage 2 zijn voorbeelden opgenomen van doelvennootschappen met onder andere hun kwalificatie als al dan niet doorstromer. Daarbij is de volgende omschrijving gehanteerd:

“Een entiteit waar gelden doorheen gaan die hun oorsprong hebben uit het buitenland en vervolgens al dan niet onmiddellijk of te zijner tijd naar het buitenland vloeien”.

In deze omschrijving is geen rekening gehouden met de vraag of de Commissie bij het gebruik van het woord “doorstroomvennootschappen” impliciet uitgaat van “onwenselijkheid”. Met andere woorden: het is door ons gebruikt als neutraal begrip. Bijvoorbeeld algemeen geaccepteerde doorstroomvennootschappen ter voorkoming van dubbele belastingheffing vallen onder de genoemde omschrijving. Agressieve belastingplanning volgens de richtlijn Tax integrity van Holland Quaestor valt er niet onder (de leden hebben zich immers aan die richtlijn te houden en worden daarop gecontroleerd).

Verder kunnen sommige verschijningsvormen van doelvennootschappen uit bijlage 2 kwalificeren als “doorstromer” of als niet-doorstromer, afhankelijk van wat in zo’n entiteit feitelijk gebeurt.

Wij betwijfelen of het mogelijk is tot één werkbare, juridisch sluitende definitie te komen van “doorstroomvennootschap” (nog los van de vraag of de definitie uitsluitend is bedoeld voor “onwenselijke” situaties).

Graag geven wij een andere insteek in overweging, die onzes inziens werkbaarder lijkt.

³In de beoogde wijziging van de Wet toezicht trustkantoren 2018 is inmiddels een verbod op doorstroomvennootschappen opgenomen. Het wetsvoorstel is voorzien van een advies van de Raad van State, maar nog niet aan de Tweede Kamer gezonden. Holland Quaestor kan zich in dat verbod vinden, maar signaleert flinke risico’s als gevolg van de vormgeving en effectiviteit van het verbod, zoals weergegeven in de Consultatiereactie van Holland Quaestor op het wetsvoorstel – met de kanttekening dat de versie na advies van de Raad van State nog niet bekend is. In deze position paper lichten wij dit niet verder toe. Wel rijst overigens de vraag in hoeverre de opdracht aan de Commissie dit wetsvoorstel doorkruist.

Wellicht is een categorisering in verschillende structuren/verschijningsvormen mogelijk, waarvan, aan de hand van een te ontwikkelen set criteria, kan worden bepaald of al dan niet sprake is van een (on)wenselijke doorstroomvennootschap. Deze werkwijze is vergelijkbaar met diverse andere (complexe) situaties, zoals:

- Dienstverleningslichamen⁴, die van belang zijn in het kader van Advance pricing agreements (APA) en Advance tax rulings (ATR) van de Belastingdienst. De werkzaamheden van een dienstverleningslichaam moeten 70% of meer van de totale werkzaamheden bedragen, willen zij als zodanig kwalificeren.
- De EU directive on administrative cooperation (2011/16). In het bijzonder de amendering inzake de uitwisseling van gegevens over belastingstructuren (2018/822) dat zogenoemde “hallmarks” bevat: indicatoren voor mogelijke belastingontwijking of – misbruik (deze weg is gekozen omdat een sluitende definitie van belastingontwijking niet mogelijk bleek).
- De criteria in de Tax integrity richtlijn van Holland Quaestor om te bepalen of sprake is van (voor de leden verboden) agressieve belastingplanning respectievelijk structuren met te hoog risico op witwassen. (zie <https://hollandquaestor.nl/publicaties/>).

Daarbij valt nog een onderscheid te maken tussen criteria die dienen als “rode vlag” (dat wil zeggen een signaal voor nader onderzoek), respectievelijk criteria aan de hand waarvan “onwenselijkheid” kan worden bepaald.

Enkele voorbeelden van mogelijke “rode vlag” criteria zouden kunnen zijn:

- de aard van de doorstroom (fiscaal georiënteerd of niet);
- de omvang van de doorstroming, mede in verhouding tot de omvang van de economische activiteiten;
- de bestemming van de doorstromende gelden (jurisdictie);
- de rol van een laagbelastende structuur in de algehele opzet⁵;
- de verhouding tussen in- en uitstroom;
- of de doorstroom al of niet intra concern plaatsvindt.

⁴ Binnenlandse belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting waarvan de werkzaamheden in een jaar hoofdzakelijk bestaan uit het rechtens dan wel in feite direct of indirect ontvangen en betalen van rente, royalty's, huur of leasetermijnen, onder welke naam en in welke vorm dan ook, van, onderscheidenlijk aan, niet in Nederland gevestigde lichamen die behoren tot het concern waarvan de belastingplichtige deel uitmaakt.

(bron: Besluit van 22 december 2011 tot vaststelling van het Uitvoeringsbesluit internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen).

⁵ Voorbeeld: Een pensioenfonds dat in de gehele structuur een entiteit aanhoudt in de (laagbelastende) Kaaimaneilanden aanhoudt, betekent niet dat over de gehele structuur (te) enig belasting wordt betaald.

Voor een verdere uitwerking is een nader onderzoek naar de verschillende vormen van dienstverlening respectievelijk rolvulling noodzakelijk, om een gedetailleerder inzicht te krijgen in de kenmerken van de verschillende soorten “doorstroomvennootschappen”.

Intussen moet worden bedacht dat al tal van maatregelen zijn getroffen die hebben geleid en zullen gaan leiden tot een sterke afname van bepaalde doorstroomvennootschappen (zie verder punt C.2). Gezien het recente karakter van enkele belangrijke maatregelen zal dat pas over enige tijd zichtbaar worden in cijfers van onder andere de Belastingdienst en DNB. En trustkantoren zijn gehouden op basis van de Beleidsregel maatschappelijke betamelijkheid van DNB op basis van de Wtt 2018, een afweging te maken of hun diensten maatschappelijk betamelijk zijn.

Ten slotte: er spelen nog andere gedefinieerde entiteiten een rol, zoals bijzondere financiële instellingen (BFI's)⁶. Entiteiten die daaraan voldoen moeten worden gemeld bij DNB, die daarover onder andere kwantitatieve financiële gegevens bijhoudt. Vandaar dat BFI's vaak worden gebruikt in kwantitatieve onderzoeken^{6,8} en daarom hier worden genoemd.

Want dat leidt nogal eens tot onvoldoende specifieke conclusies:

- Zo is de toegevoegde waarde van trustkantoren gebaseerd op BFI cijfers, terwijl die waarde hoger is omdat lang niet alle doelvennootschappen kwalificeren als BFI (zie bijlage 2 en punt C.3).
- De “onwenselijke” uitstroom uit Nederland betreft niet alleen uitstroom naar jurisdicties met een laag belastingtarief, maar ook non-coöperatieve jurisdicties van de EU lijst, terwijl het daarbij niet per definitie gaat om “foute” gevallen⁷. (overigens vindt het overgrote deel van de “onwenselijke” uitstroom plaats via een beperkt aantal BFI's).

⁶ Ondernemingen of instellingen, ongeacht de rechtsvorm, welke ingezetenen zijn en waarin niet-ingezetenen, direct of indirect, via aandelenkapitaal of anderszins deelnemen of invloed uitoefenen en die tot doel hebben en/of zich in belangrijke mate bezighouden met het, al dan niet in combinatie met andere binnenlandse groepsmaatschappijen:

- 1. hoofdzakelijk in het buitenland aanhouden van activa en passiva en/of
- 2. doorgeven van omzet bestaande uit in het buitenland verkregen royalty- en licentieopbrengsten aan buitenlandse groepsmaatschappijen en/of
- 3. het genereren van omzet en kosten die hoofdzakelijk afkomstig zijn uit herfacturering van en naar buitenlandse groepsmaatschappijen;

(bron: Rapportagevoorschriften betalingsbalansrapportages 2003 (RV 2003), DNB)

⁷ Brief staatsecretaris van financiën aan de Tweede kamer d.d. 6 november 2018 op basis van het onderzoek “Balansen, inkomsten en uitgaven van BFI's”, SEO economisch onderzoek, oktober 2018.

C.2 Vraagstelling: “*Welke juridische (niet-fiscale) aspecten (zoals het vennootschapsrecht en de investeringsbeschermingsovereenkomsten) maken Nederland specifiek aantrekkelijk voor de vestiging van ‘top holdings’ van beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde multinationals, van tussenhoudsters, en van financieringsmaatschappijen?*”

“Nu de fiscale aantrekkelijkheid van Nederland voor doorstroomvennootschappen lijkt af te nemen, welke andere motieven zijn er voor buitenlandse multinationals om vennootschappen in Nederland op te richten?”

Het primaire doel van genoemde ondernemingen is van zakelijke aard, zoals het doen van investeringen, uitzetten van leningen en het houden van activa. Vervolgens is de vraag hoe dat zo efficiënt en betrouwbaar mogelijk te realiseren. Daarbij speelt de keuze voor Nederland een rol, met als belangrijkste redenen:

- de open, internationaal georiënteerde economie van Nederland;
- een sociaal, politiek en financieel stabiel land, met onder andere belangrijke logistieke centra (haven Rotterdam, Schiphol) en IT gerelateerde centra (Eindhoven, Amsterdam, Delft);
- rechtsbescherming;
- een solide en vlotte rechtspraak;
- een stabiel en duidelijk belastingklimaat;
- solide en werkbare regelgeving (zoals eigendomsrecht, patentbescherming, flexibel vennootschapsrecht);
- een financiële infrastructuur van hoog niveau (banken, belastingadviseurs, accountants, notarissen, advocaten);
- de positie en het belang van de beurs in Amsterdam;
- compensatie voor het gebrek aan een adequate financiële infrastructuur in het land waar investeringen plaatsvinden.

Meer specifiek zijn de investeringsverdragen van belang ter bescherming van investeringen vanuit buitenlandse entiteiten via Nederland in het buitenland. Zowel de inhoud van de verdragen zelf als de rechtspraak spelen nadrukkelijk een rol. Tal van organisaties maken daarvan gebruik, niet alleen ondernemingen, maar ook pensioenfondsen, investeringsbanken en NGO's.

De internationale maatregelen genomen in het kader van uitwisseling van informatie en vermindering van belastingontduiking respectievelijk belastingontwijking hebben er toe geleid dat die structuren die nog bestaan in Nederland nog maar een beperkte fiscale doelstelling hebben.

Bij bijvoorbeeld bij royalty structuren of agressieve belastingplanning wordt het gebruik van Nederlandse entiteiten geminimaliseerd door de introductie van bronbelasting in Nederland op rente en royalty's en het effect van internationale regulering zoals DAC 6, OESO Multilateraal Instrument (MLI) respectievelijk Principal Purpose Test (PPT) en de MVO en Tax integrity richtlijn van Holland Quaestor.

Dat maakt Nederland nauwelijks meer aantrekkelijk voor doorstroomvennootschappen die daarop waren gericht.

Om die reden is er ook een zeer sterke teruggang geweest in het aantal BFI's⁸ in de afgelopen jaren door een sterke uitstroom (opheffing) van structuren en sterke beperking van de instroom.

C.3 Wat zijn de positieve en negatieve effecten van doorstroomvennootschappen met een juridisch motief, voor andere landen en voor Nederland zelf?

In dit verband zijn in het bijzonder van belang:

- het voorkómen van witwassen en terrorismefinanciering;
- het signaleren van ongebruikelijke transacties (financieel, activa);
- het detecteren van de omzeiling van sanctiemaatregelen en belastingfraude;
- het identificeren van de uiteindelijke belanghebbende (UBO) van transacties.

Doelvennootschappen vervullen qua inhoud vele zinvolle functies in het bedrijfsmatige en financieel-economische verkeer, zowel nationaal als internationaal.

In dat verband is ook de financieel-economische toegevoegde waarde van de trustsector van belang. Beschikbare openbare rapportages^{6,9} betreffen alleen doelvennootschappen die kwalificeren als bijzondere financiële instelling (BFI's¹⁰). Die laten kort samengevat het volgende zien: ca. € 3 mld. directe en indirecte toegevoegde waarde, ca. 8.000 -12.000 fte directe en indirecte werkgelegenheid. De indirecte werkgelegenheid betreft vooral de inhuur van hoogwaardige adviseurs zoals notarissen, belastingadviseurs, advocaten en accountants.

Echter, lang niet alle doelvennootschappen kwalificeren als BFI¹¹: bij de leden van

⁸ Daling met 25% in de periode 2013 t/m 2019 (laatst bekende cijfers) gedaald met 25% (Bron: DNBulletin 7 mei 2020).

⁹ Uit de schaduw van het bankwezen, SEO economisch onderzoek, juni 2013
Nieuwsbrief DNB 25 oktober 2018.

¹⁰ Zie punt C1 over de definitie van doorstroomvennootschappen voor uitleg van BFI's en andere juridische entiteiten.

¹¹ Zie ook bijlage 2.

Holland Quaestor (die circa 75% van de markt dekken) kwalificeert ca. 65% van de doelvennootschappen als zodanig. Van de overige 35% zijn geen cijfers bekend.

Internationaal gezien vervullen doorstroomvennootschappen in investments hubs (zoals Nederland) ook een positieve rol bij het Foreign Direct Investments¹². 50% daarvan vindt overigens in Europa plaats. “Slechts” 10% gaat naar offshore financial centers (een begrip van DNB, dat overigens breder is dan de laagbelastende jurisdicties zoals gedefinieerd door de staatsecretaris met een statutair belastingtarief van minder dan 9%).

Minder ontwikkelde landen maken telkens een afweging tussen enerzijds de buitenlandse investeringen en anderzijds het relatief laag houden van belastingen.

Voorkomen moet worden dat FDI's leiden tot excessieve winstafroming in landen waarin geïnvesteerd wordt. Toepassing van internationale fiscale maatstaven en regelgeving (OESO/BEPS, EU) kan dit voorkomen. Nu dit in Nederland verankerd is in wetgeving (o.a. Wtt 2018, belastingregelgeving) en kwaliteitsafspraken (Holland Quaestor) zou Nederland daarin een grotere rol kunnen spelen.

Negatieve aspecten van doorstromers zijn al in belangrijke mate uitgefaseerd of zullen dat op korte termijn worden. De belangrijkste redenen zijn:

- de maatregelen in OESO verband;
- de EU regelgeving (ATAD, DAC6);
- bronbelasting op rente en royalty's.
- strengere substance eisen aan dienstverleningslichamen⁴.

Een negatief aspect is de verschuiving van activiteiten van trustkantoren naar zelfstandig opererende activiteiten, die onder (aanzienlijk) minder strenge regulering en toezicht vallen. In punt B.4 is dat kort uiteengezet. Uit onderzoek blijkt dat 2/3 van het balanstotaal van BFI's is te vinden bij niet door trustkantoren gefaciliteerde BFI's¹³.

Internationaal gezien is een verschuiving te zien naar andere landen met minder strenge regelgeving en grotere flexibiliteit. Zo bezien zou Nederland gegeven zijn betrouwbaarheid, strenge regelgeving en dito toezicht juist een grotere rol moeten spelen (en niet met vernauwde, nationale blik alleen het eigen stoepje moeten schoonvegen, met kwalijke weglekeffecten als gevolg).

Onder andere door een geïntegreerde ketenbenadering van anti- witwassen en ken-uw-klant (in plaats van de huidige gefragmenteerde en onderling elkaar uitsluitende aanpak

¹² Balansen, inkomsten en uitgaven van BFI's, SEO economisch onderzoek, oktober 2018
UNCTAD World Investment Report 2015

¹³ Balansen, inkomsten en uitgaven van BFI's, SEO economisch onderzoek, oktober 2018.

van betrokken private respectievelijk overheidsorganisaties) kan door vermindering van administratieve lasten en versterking van specialisaties, de betrouwbaarheid verhoogd worden en de rol van Nederland als betrouwbaar doorstroomland versterkt worden. Landen die de leidende rol hebben overgenomen van Nederland zijn Luxemburg (met name voor fondsen), Ierland (met name voor securitisaties), Verenigd Koninkrijk, Hong Kong, Singapore, VS voor particulieren, institutionele instellingen, bedrijven en combinaties daarvan, Malta voor fondsen en gaming bedrijven, Mauritius voor Indiase en Aziatische bedrijven die investeren in Afrika.

C.5 Uitgaande van het standpunt dat ‘doorstroomvennootschappen’ slecht zijn voor (het imago van) NL: welke maatregelen zou NL (nog) moeten nemen om het gebruik daarvan tegen te gaan?

Het standpunt onderschrijven wij niet in zijn algemeenheid; dat hangt sterk af van de (nauwkeurigheid) van de definitie van doorstroomvennootschappen. Verder wijzen wij er nogmaals op dat er al veel maatregelen getroffen zijn, waarvan de grote effecten de komende twee jaar zichtbaar worden (zie punt C.2).

Een verdere invoering en uitwerking van het OESO/BEPS project juicht Holland Quaestor toe (zoals bij herhaling publiekelijk is aangegeven vanaf de start daarvan). Hoe dan ook is een internationaal karakter van maatregelen noodzakelijk.

Specifiek voor Nederland is gedetailleerd onderzoek naar “doorstromers” absoluut noodzakelijk voor een dieper (ook gekwantificeerd) inzicht, gegeven het thans ontbreken daarvan en om te komen tot een specifieke, bruikbare definitie van doorstroomvennootschappen zoals in deze position paper voorgesteld.

BIJLAGE 1

DIENSTVERLENING DOOR TRUSTKANTOREN

In de Wtt2018 zijn de volgende werkzaamheden gedefinieerd als “trustdienst”:

- a. het vervullen van de taak van bestuurder van een rechtspersoon;
- en/of
- b. het ter beschikking stellen van een postadres aan een andere rechtspersoon in combinatie met één of meer van de volgende werkzaamheden:
 - . het geven van juridisch advies of bijstand;
 - . het verzorgen van belastingaangiften;
 - . opstellen, beoordelen of controleren van jaarrekeningen;
 - . het voeren van administratie;
 - . het werven van bestuurders;
- c. het gebruik van een doorstroomvennootschap (zie punt C.1);
- d. het verkopen van of bemiddelen bij de verkoop van rechtspersonen;
- e. het zijn van trustee in opdracht van een cliënt.

De trustdiensten a. en b. worden verricht vanuit een in de Wtt2018 zo genoemde “doelvennootschap”.

Om de juridische definiëring tastbaarder te maken zijn hieronder concrete voorbeelden gegeven van cliënten waaraan trustdiensten worden verleend:

- Een start up van een buitenlandse investeerder of onderneming als start voor de uitbouw van een internationaal/ regionaal netwerk.
- Het afscheiden van activiteiten gerelateerd aan het strategisch hoofdkantoor van lokale operationele activiteiten.
- De houder van een patent, verzamel- en doorgeefpunt van licenties/ IP uitgegeven binnen of buiten een groep van ondernemingen.
- Een verkoopkantoor van een buitenlandse onderneming.
- Een after sales servicekantoor van een buitenlandse onderneming.
- Een holding in Nederland ter voorkoming van dubbele belasting op dividenden en vermogenswinsten.
- De administratieve beheerder van een beleggingsfonds.
- Juridisch eigenaar van een fonds voor gemene deler als neutrale partij naast de investeerders.
- Het houden van bepaalde investeringen, zoals onroerend goed, leningenportefeuilles al dan niet in het buitenland ter bescherming van (krediet) risico's elders in een groep van

ondernemingen.

- Een onderneming die met behulp van investeringsbeschermingsverdragen in het buitenland investeert ter compensatie van de geringere/onzekere rechtsbescherming aldaar.
- Het vervullen van de rol van “neutrale derde” voor een groep van investeerders.
- Een Nederlandse entiteit van een buitenlands beleggingsfonds, dat via die weg op de Nederlandse markt opereert.
- Een entiteit die obligaties uitzet ter financiering van een onderneming.
- Een houdster (vennootschap, stichting) van familie-bezittingen teneinde versplintering van dat vermogen te voorkomen.
- Het houden van (familie of bedrijfs-) vermogensbestanddelen als bescherming tegen misbruik van macht door regimes met een beperkte of disfunctionele rechtsstaat.
- Een entiteit die obligaties uitzet ter financiering van een onderneming.
- Een houdster (vennootschap, stichting) van familie-bezittingen teneinde versplintering van dat vermogen te voorkomen.
- Het houden van (familie of bedrijfs-) vermogensbestanddelen als bescherming tegen misbruik van macht door regimes met een beperkte of disfunctionele rechtsstaat.

BIJLAGE 2

VOORBEELDEN VAN DOELVENNOOTSCHAPPEN EN HUN KWALIFICATIES

In bijgaand overzicht zijn voorbeelden opgenomen van soorten doelvennootschappen bij trustkantoren, die al dan niet het kenmerk hebben van een *Bijzondere financiële instelling* (BFI). Daarnaast is per voorbeeld aangegeven of sprake is van “doorstroming”. Wat daaronder precies wordt verstaan in dit verband is in voetnoot 3 onder de tabel aangegeven. Ten slotte is per voorbeeld aangegeven of belastingplanning al dan niet een primaire reden is (NB het gaat daarbij om reguliere belastingplanning zoals gedefinieerd in de Tax Integrity Richtlijn van Holland Quaestor, waaraan haar leden zich dienen te houden).

De lijst bevat een niet limitatief overzicht van de verschillende vormen van doelvennootschappen die door trustkantoren worden gefaciliteerd. Dat geeft een indruk van de veelzijdigheid en de complexiteit daarvan.

Voor een completer beeld van gebruikte structuren en hun eigenschappen is nader onderzoek nodig.

Ter nadere toelichting nog het volgende:

- De activiteiten in de lijst worden niet exclusief uitgevoerd door trustkantoren, die immers uitsluitend een rol bij outsourcing vervullen. Ook zonder trustkantoren zijn en worden genoemde activiteiten uitgevoerd. Het grote verschil is de strengere regelgeving en het toezicht door DNB, waaraan de activiteiten van trustkantoren zijn onderworpen, waarmee de rol van poortwachter wordt vervuld, die er in (veel) mindere mate is als de activiteiten zelfstandig door ondernemingen worden uitgevoerd.
- Trustkantoren faciliteren ook andere doelvennootschappen dan BFI's, zoals in de tabel is aangegeven. Relevant in dit verband is, dat onderzoeken naar de toegevoegde waarde van de trustsector voor de Nederlandse economie tot nu toe beperkt zijn tot BFI's. Lang niet alle doelvennootschappen bij trustkantoren kwalificeren als BFI. Verder blijkt uit onderzoek van SEO in opdracht van het ministerie dat 2/3 van het balanstotaal van BFI's NIET bij de BFI's zitten die worden gefaciliteerd door trustkantoren (brief staatssecretaris 6 november 2018). Wat een duidelijk voorbeeld is van het feit dat die activiteit ook zonder facilitering door trustkantoren plaatsvindt
- Doorstroming kan een economische functie hebben, waarbij overigens normaal belasting wordt afgedragen.

Soort doelvennootschap	Korte omschrijving	BFI? (ja/nee) ¹	Doorstroming ? (ja/nee) ²	Is belastingplanning de primaire reden voor het opzetten van de doelvennootschap? (ja/nee) ³
Houdstervenootschap A	A houdt een of meerdere deelnemingen in NL en/of in andere landen	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee
Houdstervenootschap B	B investeert in een ander land en maakt gebruik van een Bilateral Investment Treaty	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee
Houdstervenootschap C	C investeert in NL of in een ander land op verzoek van een JV partner via Nederland	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee
Houdstervenootschap D	D investeert in NL of in een ander land omdat ze al andere operationele activiteiten in NL hebben	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee
Houdstervenootschap E	E investeert in NL	Nee	Nee	Nee
Houdstervenootschap F	F investeert in NL of in een ander land via NL namens verschillende investeerders wegens flexibiliteit in	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee

	stemrecht voor investeerders in NL			
Houdstervennootschap G	G investeert in NL of in een ander land via NL namens verschillende investeerders wegens goede rechtsbescherming van investeerders in NL	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee
Houdstervennootschap H	H investeert in NL of in een ander land via NL namens verschillende investeerders wegens bescherming van investeerders in NL	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee
Houdstervennootschap	Private Equity (super) Coöperatie die is opgezet om toekomstige winsten zonder inhouding van dividendbelasting uit te keren aan laag belaste jurisdicties	Ja/Nee	Ja/Nee	Ja
Houdstervennootschap	Investeert in een (buitenlands) vastgoed vennootschap met als enige reden dat het land waarin het vastgoed is gelegen	Ja/Nee	Nee	Ja

	vermogenswinsten op vastgoed vennootschappen niet mag belasting volgens het met NL afgesloten belastingverdrag.			
Start up I	I begint een operationele activiteit in NL	Nee	Nee	Nee
Opco J	J heeft een operationele activiteit in NL	Nee	Nee	Nee
Opco	Heeft een vaste inrichting in het buitenland vanuit Nederlands fiscaal perspectief (onbelast in Nederland door objectvrijstelling) waarbij de winsten van de vaste inrichting niet worden belast in het buitenland.	Nee	Ja	Ja
Securitization issuer K	K geeft notes uit aan investeerders in een securitization structuur	Nee	Nee	Nee
Royalty vennootschap	Ontvangt royalty's van een hoog belaste groepsvennootschap in het buitenland en betaalt royalty's aan	Ja	Ja	Ja

	een groepsentiteit die nergens fiscaal inwoner is (hybride mismatch)			
Royalty vennootschap	Ontvangt royalty's van een hoog belaste groepsvennootschap in het buitenland en betaalt royalty's aan een laag belaste groepsvennootschap in het buitenland.	Ja	Ja	Ja
Royalty vennootschap L	L ontvangt royalty's uit het buitenland en betaalt royalty's aan het buitenland	Ja	Ja	Ja
Royalty vennootschap M	M ontvangt royalty's uit NL en betaalt royalty's aan het buitenland	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee
Royalty vennootschap N	N ontvangt royalty's uit het buitenland en betaalt royalty's aan NL	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee
Groepsfinancierings vennootschap	Ontvangt rente van een hoog belaste groepsvennootschap in het buitenland en betaalt rente aan een groepsentiteit die nergens fiscaal inwoner is (hybride mismatch)	Ja	Ja	Ja

Groepsfinancierings vennootschap	Verstrekt rentedragende leningen aan hoog belaste groepsmaatschappije n in het buitenland en leent renteloos in van een buitenlandse groepsvennootschap, waarbij alleen rente wordt geïmputeerd op Nederlands niveau (transfer pricing mismatch)	Ja	Ja	Ja
Groepsfinancierings vennootschap O	O verstrekt rentedragende leningen aan hoog belaste groepsmaatschappije n in het buitenland en leent rentedragend in van laag belaste buitenlandse groepsvennootschapp en of investeerders	Ja	Ja	Ja/
Groepsfinancierings vennootschap P	P verstrekt leningen aan groepsmaatschappije n in NL en leent in van buitenlandse vennootschappen of investeerders	Ja/Nee	Ja/Nee	Ja/Nee

Groepsfinancieringsvennootschap Q	Q verstrekt leningen aan groepsmaatschappijen in het buitenland en leent in van Nederlandse vennootschappen of investeerders	Ja/Nee	Ja/Nee	Ja/Nee
STAK R	R regelt het stemrecht in (beursgenoteerde) bedrijven	Nee	Nee	Nee
STAK S	S voorkomt dat bedrijven onvrijwillig worden overgenomen	Nee	Nee	Nee
STAK T	T regelt de erfopvolging van een vermogende familie	Nee	Nee	Nee
Securitization trustee U	U waarborgt centraal de belangen van investeerders in een securitization structuur	Nee	Nee	Nee
Stichting houdster van securitization issuer V	V houdt alle aandelen van een securitization issuer in NL (orphan structuur)	Nee	Nee	Nee
Stichting houdster van securitization issuer W	W houdt alle aandelen van een securitization issuer	Nee	Nee	Nee

	in een ander land (orphan structuur)			
Brexit alternatief X	X waarborgt toegang tot de Europese markt post-Brexit, bijvoorbeeld door aanvraag vergunningen voor betaaldienstverleners (AFM) of farmaceutische bedrijven (EMA)	Nee	Nee	Nee
Process agent Y	Y treedt op als correspondentieadres voor een niet ingezetene in geval van geschillen voortvloeiend uit (financierings)contracten voor een NLse rechter	Nee	Nee	Nee
PropCo Z	Z investeert en exploiteert direct in vastgoed in NL	Nee	Nee	Nee
PropCo AA	AA investeert en exploiteert direct in vastgoed in een ander land	Ja/Nee	Ja/Nee	Nee
PropCo	Houdt een bepaald belang in buitenlands vastgoed, zodanig dat in het land waar het vastgoed is gelegen een vrijstelling van	Nee	Nee	Ja

	overdrachtsbelasting wordt gecreëerd vanwege het ontbreken van een gekwalificeerd belang			
Carried Interest Vehicle AB	AB houdt de participaties van partners van de fondsmanager (carried interest) in fondsstructuren	Nee	Nee	Nee
Stichting Escrow AC	AC houdt gelden ten titel van zekerheid voor nakoming van (garantie)verplichtingen uit hoofde van een (M&A) transactie	Nee	Ja/Nee	Nee
Bidco AD	AD treedt op als biedende partij (namens een of meerdere investeerders en financiers) op een investering in Nederland	Ja/Nee	Nee	Nee
Bidco AE	AE treedt op als biedende partij (namens een of meerdere investeerders en financiers) op een investering in het buitenland	Nee	Nee	Nee

Beheerder AF	AF treedt op als beheerder / bestuurder van een of meerdere vennootschappen in Nederland of het Buitenland	Nee	Nee	Nee
Manco AG	AG heeft personeel in dienst welke optreden als beheerder / bestuurder en/of (groeps)dienstverlener van een of meerdere vennootschappen in Nederland of het Buitenland	Nee	Nee	Nee
Vereniging AH	AH treedt op als Vereniging van Eigenaren van vastgoed in Nederland	Nee	Nee	Nee
CV AI	AI is een besloten commanditaire vennootschap als onderdeel van afgezonderd particulier vermogen	Ja/Nee	Nee	Ja/Nee
TransactieCo AJ	AJ is in het leven geroepen voor een enkel doeleinde/enkele transactie met het	Ja/Nee	Ja/Nee	Ja

	doel een enkel fiscaal voordeel te behalen. Houdstervennootschappen die zijn opgezet ter voorkoming van dubbele belasting vallen niet onder definitie van single-transaction-entiteit.			
NomineeCo AK	AK is een nomineeshareholder die aandelen aan toonder houdt in opdracht van een cliënt.	Ja/Nee	Nee	Ja/Nee

Voetnoot 1

De definitie van een BFI is te vinden in de [Rapportagevoorschriften betalingsbalansrapportages 2003 \(RV 2003\)](#). Afhankelijk van de situatie en de structuur kan er wel of niet sprake zijn van een BFI. In de volksmond wordt het begrip BFI vaak gelijkgeschakeld met het begrip “brievenbusmaatschappij”. Dit is erg verwarrend en niet juist, vooral omdat de term brievenbusmaatschappij niet wettelijk gedefinieerd is.

Voetnoot 2

Deze situatie ziet op doelvennootschappen van een cliënt en niet op zogenaamde “doorstroomvennootschappen”, zijnde vennootschappen die onderdeel uitmaken van een trustkantoor. HQ leden maken geen gebruik meer van doorstroomvennootschappen.

‘Nee’ in de kolom “Doorstroming” betekent dat er geen gelden door de doelvennootschap gaan die hun oorsprong hebben uit het buitenland en vervolgens al dan niet onmiddellijk of te zijner tijd naar het buitenland vloeien (bijvoorbeeld door middel van een

dividenduitkering).

'Ja' betekent in de kolom "Doorstroming" dat er gelden door de doelvennootschap gaan die hun oorsprong hebben uit het buitenland en vervolgens al dan niet onmiddellijk of te zijner tijd naar het buitenland vloeien (bijvoorbeeld door middel van een dividenduitkering). "Doorstroming" is hier gebruikt als neutraal begrip.

In dit verband dient te worden opgemerkt dat er bij doorstroming lang niet altijd sprake is van belastingplanning. Voor zover dat nog een rol speelt neemt dat sterk af en is ingekaderd door maatregelen zoals bronbelasting op rente en royalties, internationale regulering (OESO/BEPS: o.a. MLI, PPT, EU: ATAD, DAC6), nationale regulering (DNB regels fiscale integriteit, maatschappelijke betamelijkheid) en richtlijnen van Holland Quaestor (Tax integrity, MVO/cliëntacceptatie).

Voetnoot 3

'Nee' in de kolom "Belastingplanning" betekent dat de doelvennootschap is opgezet in Nederland voor commerciële, economische en/of juridische redenen (niet fiscale redenen). Voor zover er fiscale planning aan te pas komt heeft dit te maken met fiscale neutraliteit, dat wil zeggen vermijden van dubbele belasting.

'Ja' in de kolom "Belastingplanning" betekent dat er sprake is van een zekere mate van belastingplanning, dat wil zeggen dat de primaire reden voor het opzetten van de doelvennootschap gericht is op het minimaliseren van de belastingdruk. HQ leden maken onderscheid tussen reguliere belastingplanning en agressieve belastingplanning. Beide vormen van belastingplanning zijn legaal, maar op grond van de Tax Integrity richtlijn van HQ zullen HQ leden niet meer meewerken aan structuren die kenmerken hebben van agressieve belastingplanning.